

τὴν εὐθύτητά του, τὸ σθένος του, τὸ ἀποφασιστικόν του. Ἔδωκαν ἀφορμὴν νὰ γνωρίσωμεν καλλίτερον καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς λαοφιλήτους ἀδελφούς του, νὰ τοὺς ἀγαπήσωμεν ἔτι περισσότερον καὶ ν' αὐξήσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τὸν Βασίλεα, εἰς τὸν ὅποιον χρεωστοῦμεν τοὺς εὐέλπιδας τούτους βλαστούς τοῦ θρόνου του.

Χάρις εἰς αὐτούς ἡ ὑπόθεσις τῶν διεθνῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων ἀρχίζει ὑπὸ καλοῦς αἰώνους. Εὐχέσθε καὶ τὰ τέλη της καλῆς, διὰ νὰ μὴ ὀσθῆ ποτὲ αἰτία μετανοίας εἰς οὐδένα τῶν εἰς αὐτὴν ἀναμιχθέντων.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΑΜΟΥΣ

ΑΓΓΕΛΟΥ ΓΙΑΛΛΙΝΑ

ΚΑΙ

ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΤΟΠΑΛΗ

Εἶδες κάπου, πρὶν ἢ μέρα
Πρὶν τὸ βράδυ ἀρχίσῃ ἀκόμα,
Ροδοφώτιστον αἰθέρα
Νὰ παρώμοιασε ποτὲ
Μὲ τῆς νύφης σου τὸ χρῶμα,
ἽΩ ζωγράφε ξακουστέ;

Σὰν τ' ἀστέρια εἶναι βγαλμένα,
Σὰν οἱ ζέφυροι σιγᾶνε,
Εἶδες πέλαγο κάνενα
Μὲ κατάστρωτα νερὰ
Τ' οὐρανοῦ καθρέφτης νᾶναι
Ἵς τ' ἀγγέλου σου ἡ θωριά;

Δὲν τὴν ἤξερες, καὶ λέω
Πῶς, δουλεύοντας μ' ἐλπίδα
Ν' ἀγναντέψης ἓνα Ὁραῖο
Ποῦ σὸ νοῦ σου εἶχες βαθεῖα,
Ἄπ' τὰ δάχτυλα ἡ γραφίδα
Θὲ νὰ δῶπεσε συχνά;

Ναί· ποτὲ της δὲν ἤμπόρει
Κρούα, πιστὰ νὰ ζωγραφίζῃ
Οὐρανοὺς, πεδιάδας, ὄρη,
Βράχους, πέλαγα, χωρὶς
Δάμψη νέα νὰ τοὺς χαρίζῃ
Κ' ἓνα φύσημα ζωῆς.

Νοῦς, καρδιά καὶ τέχνη ἀντάμα
Πῶς σὲ λίγο ἤθελαν φτάσῃ
Νὰ μᾶς δείξουν τέτοιο θᾶμα,
Ἄν, στὴ μέση ἀπ' ἄλλο φῶς,
Ὁνειρόπλαστο κοράσι
Δὲ σοῦ πρόβαινεν ὀμπρός;

Ἄλλ' ἡ τέχνη μᾶς ἐφάνη
Πλέον 'ς ἐσὲ δυνατωμένη
Σὰν ἐβγαῖκε ἀπὸ τὴν πλάνη.
Καὶ μία κόρη ἀληθινὴ
Θεῖο της πρότυπο ἔχει γένη
Καὶ ὀδνηγῖτρα της πιστή.

Ἀπὸ ἔρωτα ὡς τὰ βάθη
Λέω τὸ στήθος σου νὰ ἐκάν,
Μόλις γύρισε νὰ μάθῃ
Τέχνη τέτοια ἡ λυγροῦ,
Καὶ σοῦ κάθισε σὸ πλάϊ
Μὲ μίαν ὄψη ἀγγελικῆ.

Μάτι ἀνθρώπινο, σὰ φτάσῃ
Νὰ χαρῆ τὰ ἔργα ἐκεῖνα
Ποῦ ἀπὸ τότες ἔχεις πλάσῃ,
Θὰ ξανοίξῃ φανερὰ
Τῆς ἀγάπης τὴν ἀχτίνα
Καὶ στοῦ βράχου τὴν ἐρμιά.

Στὴ χαρὰ ποῦ σὲ προσμένει
Μῆν, ὦ φίλε, ξαστοχίσης
Πῶς ἀγνή σου ἐρωτεμένη
Πρώτη ἐστάθηκεν αὐτὴ
Ὅπου στ' ἀψυχα τῆς φύσης
Δίνει ἀντάμα σου πνοή.

Τώρα τρέχα θαρρεμένος
Νέα στὴ γῆ ζητώντας κάλλη,
Τί, σὰν εἶσαι ἀποσταμένος,
Θάχης θεῖα παρηγοριά
Ν' ἀναπαύης τὸ κεφάλι
Σὲ γλυκύτατη ἀγκαλιά.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ¹

ΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΑΓΩΝΟΔΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10) *Κρίνος καὶ Ῥοδοῦλα.* Βοσκὸς κηθήμενος ὑπὸ ἰτέαν παίζει φλογέραν, ἐν ᾧ ἀφροπλασμένη βοσκοπούλα, ἐξηπλωμένη ἐπὶ τοῦ χόρτου, στηρίζει εἰς τὰ γόνατά του τὴν ξανθὴν κεφαλὴν της. Ὁ Κρίνος (ὁ βοσκὸς) γεμίζει μὲ τρυφερὰ φιλήματα τὸ πρόσωπον καὶ τὸν μαρμαρίνον λαιμόν της· τὸ δὲ στήθος της κλονίζεται ἐκ τῆς ταχείας ἀναπνοῆς. Ὁ Κρίνος ἀναλαμβάνει τὴν φλογέραν του καὶ «τ' ἀηδόνι ποῦ κελαδοῦσε 'ς τὴν ἰτιά ἔπαψε γιὰ ν' ἀκούσῃ, καὶ ἡ φύσις τόσο ζωογονήθηκε ποῦ ἄπλωσε ὁ Ζέφυρος τὰ φτερά του καὶ ἔσμιξε 'ς τὴν ἡσυχὴ μελωδία τοῦ βοσκῶ τοῦ κελάρυσμα τοῦ ῥυακίου μὲ τῶν ἰτιῶν τὸ ψιθύρισμα». Ἄλλ' εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος τοῦ ῥυακίου ἀνοίγονται τὰ καλάμια καὶ ὁ Μῆτρος, ὁ κατασκοπεύων τὴν ἐρωτικὴν σκηνήν, φεύγει κλαίων καὶ μὴ στρέφων νὰ ἴδῃ τὸν τόπον εἰς τὸν ὅποιον δὲν θὰ ἐπανέλθῃ πλέον. Ἡ Ῥοδοῦλα ἦτο μνηστὴ του καὶ ὁ Κρίνος ἀδελφός του.

Τὸ διηγημάτιον τοῦτο συνδέει τὴν ψευδῆ χάριν τῶν ἐπιτετηδευμένων πραγμάτων μετὰ τῆς εἰδυλλιογραφικῆς κοινοτοπίας τῶν Μήτρων, τῶν κωδωνισμάτων καὶ τῶν βελασμάτων· δείγματα ὕφους· «τὴν ἀρμονίαν ἐρρυθμίζαν τὰ βελάσματα» οἱ ὀδόντες παραβάλλονται πρὸς «δύο σειρὲς σταγόνων ἀδαμαντίνης δρόσου». Τὸ κάλλος τῆς βοσκοπούλας περιγράφων ὁ συγγραφεὺς λέγει· «καθὼς ἦτο τὸ πρόσωπό της ὀροσερὸ καὶ ἄφθονα λουμένον σὲ ἠλιακὲς ἀκτίνες οὔτε τοῦ Ῥαφαήλου τὰ πινέλα δὲν θὰ μπορούσαν νὰ τὸ ζωγραφίσουν»· ἂν δὲν ἤμην βέβαιος ὅτι ὁ Ῥαφαὴλ ἐτέθη ἐδῶ ἐκ βητορικῶν λόγων, ἀπλῶς ὡς σύμβολον ἀνυπερβλήτου ζωγραφικῆς πανσθενείας, θὰ

¹ Ἴδε σελ. 138.

παρετήρουν εἰς τὸν συγγραφέα ὅτι ἡ ψυχικὴ κατάστασις τῆς ἡρωίδος του καὶ ἡ ὅλη σκηνὴ ἔπρεπε νὰ ἐνθυμισθῇ εἰς αὐτὸν μᾶλλον τὸν Κορρέγιον. Τούτου κατ' ἐξῆς—καὶ αὐταὶ αἱ ἀγίαι του ἀκόμη—καὶ ἔχουσι φιλάρεσκον καὶ μειδιῶν τὸ στόμα, ὑγρὸν καὶ τηκόμενον τὸ βλέμμα, ἔρωτος δὲ φρικιάσεις διαθέουσι τὸ νωχελὲς καὶ περικαλλέστατον σῶμά των· ἄλλως δὲ—ἂν ὀπισθεν τῶν λέξεων ἐξῆ ὁ κόσμος τῶν πραγμάτων καὶ δὲν ἠνοίγετο τὸ κενόν—ὁ «Ἵπνος τῆς Ἀντιόπης», ἥτις κοιμάται ὑπὸ δένδρον μετὰ τοῦ μικροῦ ἔρωτος, παρέχων ὄχι μικρὰν ἀναλογία πρὸς τὴν ἐδῶ περιγραφομένην σκηνήν, θὰ ἔφερεν αὐτομάτως εἰς τὴν μνήμην τὸν Κορρέγιον.

11) *Σπέρνει ὁ Κατεργαρᾶς τὸν Μάρτην καὶ θερίζει τὸν Ἀπρίλην.* Ἐντὸς ἐπαρχιωτικοῦ καφενεῖου, τὴν παραμονὴν τῆς Πρωταπριλιάς, ὁ συμβολαιογράφος κῦρ Κοροῖδᾶς παίζει σκαμπίλι μετ' ἄλλων· παρέκει ὁ νήλυος μοίραρχος συνομιλεῖ μετὰ τοῦ κτηματίου Κατεργαρᾶ· ὁ μοίραρχος ἐρωτᾷ τίς εἶνε ὁ τόσος θορυβῶν καὶ ἀνατρέψας ἐν τέλει τὸ τραπέζιον διὰ τοῦ γρόνθου του· ὁ Κατεργαρᾶς τῷ λέγει μετὰ πονηρίας ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος συνθιζεῖ νὰ κάμνη ἀστεῖα, καὶ ἄτοπα μάλιστα, «ἐρχεται λόγου χάριν καὶ σὲ λέγει χωρὶς νὰ τὸ ξέρης:—ἦλθν νὰ σοῦ κάμω τὴν διαθήκη σου». Τὴν ἐπαύριον, χωροφύλαξ «ἀσκακλεμμένος ἀπὸ τὸν Κατεργαρᾶ» φθάνει ἀσθμαίνων εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον τοῦ Κοροῖδᾶ καὶ λέγει ὅτι ὁ μοίραρχος τὸν προσκαλεῖ κατεπευσμένως νὰ τῷ κάμῃ τὴν διαθήκην του. Ὁ συμβολαιογράφος τρέχει· ὁ μοίραρχος ἐνθυμηθεὶς τοὺς χθεσινούς λόγους καὶ νομίσας ὅτι ὁ Κοροῖδᾶς ἦλθε νὰ «κάμῃ ἀστεῖα» τὸν κρημνίζει ἀπὸ τὴν κλίμακα «ποῦ ἂν δὲν ἄφινε τὸ καλάμαρι γιὰ νὰ πιάσῃ τὸ κάγκελο τῆς σκάλας θὰ μέτρει τὰ σκαλιὰ μπρούμυτα καὶ ἀνάσκελα». Τότε ἐνεθυμήθη ὁ Κοροῖδᾶς ὅτι ἦτο Πρωταπριλιά.

Ἡ φάρσα αὕτη εἶνε γεγραμμένη εἰς ὠραίαν καὶ φυσικὴν δημηώδη γλωσσᾶν καὶ ἔχει τὸ ὕψος ἀβίαστον, ἀλλ' ὁ μῦθος εἶνε ἀσήμαντος καὶ μικροχαρῆς.

12) *Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἐνὸς περιοδικοῦ.* Ὁ συγγραφεὺς κατὰ τὴν ἐφηβικὴν του ἡλικίαν ἐν ὄνειρον εἶχε, νὰ γίνῃ συντάκτης περιοδικοῦ. Ἐπίκουρον εἰς τὰ σχέδιά του εὗρε συμμαθητὴν του, υἱὸν δημοσιογράφου· ἠγοράσθη χάρτης διὰ διακόσια ἀντίτυπα, ἐξυλογραφήθη ἡ ἐπικεφαλὴς, καὶ ἐξευρέθησαν τὰ τυπωτικά· ὕλη ὑπῆρχεν ἄφθονος. Ἄλλ' ὅτε οἱ δύο φίλοι εἰσῆλθον εἰς τὸ τυπογραφεῖον, τὸ ὅποιον ἐκεῖτο εἰς τὸ πλουσταρεῖον, διὰ νὰ τυπώσῃσι τὸ στοιχειοθετηθὲν περιοδικόν των εὗρον ἐπὶ τοῦ χειροπειστηρίου τὴν πλάκα τῆς ἐφημερίδος· «ὁ τολμῶν νικᾷ» λέγουσι, καὶ τὴν καταβιάζουσι· ἀλλ' ὦ φρίκη! ἡ πλάξ καταρρέει, οἱ δύο φίλοι τὴν ἐπαναθέτουσι περὶ τρομοῖς εἰς τὴν θέσιν της, ἐναρμόζοντες τυχαίως, ὅπως ὅπως, τὰ πεσόντα γράμματα.

Ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς ἐκτυπώσεως· ὁ δημοσιογράφος λαμβάνει τὸ πρῶτον φύλλον καὶ τὸ ἐπιθεωρεῖ ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ λύχνου. Τρίβει τοὺς ὀφθαλμούς του! ἄλλοῦ χάσκοντα λευκά, ἄλλοῦ πενθοῦσαι μαύραι γραμμαί· ὁ τίτλος τοῦ κυρίου ἄρθρου «ποῦ βαδίζομεν» ἔγινε «οὐπ μενοδιζθα»· μανιώδης, μαντεῶν τὸν ἔνοχον, καταφέρει ἐν λάκτισμα εἰς τὰ νῶτα τοῦ τραπέντος εἰς φυγὴν υἱοῦ του, δι' ἑτέρου δὲ διασκορπίζει τὰς στοιχειοθετημένας σελίδας τοῦ περιοδικοῦ.

Τὸ διήγημα τοῦτο ἔχει ἰκανὴν παραστατικότητα, οἰκονομίαν δὲ ὄχι ἀδεξίαν· ἀλλ' εἶνε ἄνευ πολλῆς ζωῆς, εἰς τοῦτο δὲ πταίει ἐν μέρει καὶ ὁ μῦθος· ὅπως δὴ ποτε ἡ τέχνη τοῦ συγγραφέως εἶνε ἀνωτέρα τοῦ ἔργου του.

13) **Δάσκαλος.** Ὑψηλός, εὐτραφής με παραγναθίδας, ἔχει κουτοπόνηρον τὸ βλέμμα, ἡ δὲ ἀμάθειά του ἐκφάνεται διὰ φράσεων ὅποια «δὲν θὰ βραδύνη τῆς διδασκαλίας» «θὰ σοῦ δεῖξω ἐπιστολὴν ἣτις θὰ σὲ φρίξῃ»· ἔχει ἓνα στερεότυπον τύπον ἐπιστολῆς· «πρὸ πολλοῦ δὲν ἐπέστειλον ὑμῖν ἀληθῶς ἢ σιωπῆ μου αὕτη δύναται νὰ σχολιασθῇ κτλ.» Ἐν τούτοις εἶχεν ἀρκετὰ μαθήματα, θελήσας ὅμως νὰ διδάξῃ καὶ τι πλέον εἰς τινὰ μαθητήριόν του, τὴν δεκατριετῆ κόρην ἑνὸς παντοπόλου, ἐξεδιώχθη κινῶς ἔχων καὶ θὰ ἐκάθητο εἰς τὸ ἐδώλιον τοῦ κατηγορουμένου ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ βουλευτοῦ του. Ἐπὶ τέλους κατήντησε ψάλτης εἰς τινὰ κωμῶπολιν, ὅπου συναντήσας αὐτὸν ὁ συγγραφεὺς ζητεῖ πληροφορίας περὶ τῆς νέας του καταστάσεως· ἐπειτα δὲ τῷ λέγει·

«Ἀληθινά, μοῦ χρειάζεται ἓνα γράμμα.

«Τί γράμμα; ἠρώτησε δεξιῶς. Ἐλαβὰ στάσιν τραγικὴν καὶ ἀπήγγειλα: «Πρὸ πολλοῦ δὲν ἐπέστειλον ὑμῖν...» Ἐκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἀκόμη φεύγει ὁ δάσκαλος.»

Ὁ συγγραφεὺς εἰξεύρει βεβαίως ὅτι δὲν ἔγραψε διήγημα, ἀλλὰ σκιαγραφίαν· δὲν ἐπέτυχε δέ, διότι ἀφῆκεν ἀόριστον τὸ διάγραμμα καὶ οὔτε μέχρι προσωπογραφίας διηκριβώσε τὸν ἥρωά του οὔτε εἰς τύπον ἀνήγαγεν αὐτόν. Ὡς γνωστὸν ἕκαστος ἀνθρώπος συνίσταται ἐξ ὀλίγων χαρακτηριστικῶν ἰδιοτήτων, αἵτινες ἐκδηλοῦνται δι' ἐκφραστικῶν τινῶν πράξεων. Ἄν θέλωμεν λοιπὸν νὰ ζωγραφίσωμεν τὴν ψυχογραφικὴν εἰκόνα ἀτόμου τινός, ταύτας τὰς χαρακτηριστικὰς ἰδιότητας πρέπει νὰ τονίσωμεν, μόνον τὰ οὐσιώδη καὶ ἀτομικὰ γνωρίσματα πρέπει νὰ ἐκτυπώσωμεν, ν' ἀφήσωμεν δὲ εἰς τὴν σκιάν καὶ παραλίπωμεν τὰ ἀσήμαντα ἢ κοινὰ εἰς πάντα τὰ ὄντα τῆς τάξεως, εἰς τὴν ἀνήκει τὸ χαρακτηριστικόν. Ἀλλὰ πλὴν τῶν εἰκόνων τούτων, αἵτινες εἶνε ἀπομόνωσις καὶ συγκέντρωσις τῶν ἀτομικῶν ἰδιοτήτων, εἰσὶ καὶ ἄλλαι, αἵτινες, ἀντιθέτως, συμπεριλαμβάνουσιν ἐν συνθέσει μόνον τὰς ὁμοιότητας τῶν τῆς αὐτῆς τάξεως, παραλείπουσι δὲ πᾶσαν ἀτομικὴν διαφορὰν. Αἱ ἠθικαὶ αὗται συνόψεις καλοῦνται τύποι, ὁμοιάζουσι δὲ πρὸς τὰς

συνθέτους εἰκόνας, τὴν νεωτάτην καὶ σπουδαιοτάτην ἐφεύρεσιν τῆς φωτογραφικῆς. Ἐκ τῶν εἰκόνων ἐξ διαφόρων προσώπων ἀποτελεῖται μία, περιληπτικὴ, ἐν ἣ ἐκφάνονται ζωηρῶς αἱ ὁμοιότητες, ἐξαφανίζονται δὲ αἱ ἀνομοιότητες. Τὴν ἐφεύρεσιν ταύτην ἤρχισε χρησιμοποιοῦσα ἡ ἐγκληματολογικὴ ἀνθρωπολογία, παράγουσα ἐξ ἀτόμων τῆς αὐτῆς κατηγορίας τύπους ἐγκληματιῶν, ὡς τοῦ λωποδύτου, τοῦ φονέως κτλ. Εἰς τὸ γραμματικὸν εἶδος τοῦτο ἐπεχείρησεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἡ νέα κωμῶδία, ἀπεικονίσασα τοὺς σταθεροὺς καὶ περιληπτικοὺς χαρακτήρας, τοῦ δούλου, τοῦ παρασίτου, τῆς ἐταίρας, τοῦ στρατιωτικοῦ ἀλαζόνος. Τοιαύτη σύνθετος εἰκὼν εἶνε ὁ **φιλάργυρος** τοῦ Μολιέρου· τοιαύτη ἠδύνατο νὰ γείνη (ἔστω καὶ ἐν ὑποτυπώσει ἐνταῦθα), καὶ ὁ «δάσκαλος», ὅστις ἀποτελεῖ εὐκρινέστατον παρ' ἡμῖν τύπον· ἀλλ' ὁ συγγραφεὺς ἡ δὲν ἠθέλησεν ἡ δὲν ἠδυνήθη, πιθανῶς δὲ οὐδὲ τὸ διανοήθη· καὶ οὕτω ἡ σκιαγραφία του οὔτε ἀτομικὴ εἰκὼν εἶνε οὔτε σύνθετος, ἀλλ' ἄχρους τις καὶ ἀόριστος.

14) **Καλύβα τοῦ προδότη.** Ἐν ᾧ δωδεκαετῆς παιδίον ἔπαιζεν ἔξωθεν ἐξοχικῆς καλύβης μετὰ θηρευτικοῦ κυνός, εἰς νέος ἀσθμαίνων, αἱματωμένος, ἐμφανίζεται καὶ τῷ λέγει· — Σῶσέ με, κρύψε με, με κυνηγοῦν στρατιῶτες... εἶμαι βρειὰ λαβωμένος. — «Ἀφ' οὗ ἦλθες σπιτί μου πρέπει νὰ σὲ σώσω» λέγει τὸ παιδίον καὶ τὸν κρύπτει. Μετ' ὀλίγον καταφθάνει εἰς λοχίας μετὰ πέντε στρατιωτῶν· διακρίνουσι τὰς σταγόνας τοῦ αἵματος καὶ ἐρωτῶσι τὸ παιδίον μὴ διήλθε νέος τις λαβωμένος, ὑψηλός, με ξεσχισμένα φορέματα· τὸ παιδίον ἀποκρίνεται ἀρνητικῶς· ὁ λοχίας ἐπιμένει, ἐπιμένει καὶ τὸ παιδίον εἰς τὴν ἄρνησίν του· εἰς τῶν στρατιωτῶν ἀρπάζει αὐτὸ ἀπὸ τῶν χειρῶν μετὰ θυμοῦ καὶ τῷ δίδει «οὗο χαστουκιές» τὸ ἀπόσπασμα ἐρευνᾷ ἐντὸς τῆς καλύβης, μάτην· ὁ λοχίας ζητεῖ νὰ δελεάσῃ τὸ παιδίον, ἀλλ' αὐτὸ μένει ἀνένδοτον· ὁ στρατιώτης ὀργισθεὶς πλήττει αὐτὸ εἰς τὸ πρόσωπον· τὸ παιδίον καθημαγμένον κραυγάζει· ἀλλὰ δὲν μαρτυρεῖ· ὁ στρατιώτης ρίπτει χαμαὶ καὶ τύπτει αὐτὸ διὰ τῆς ἀκτριδῶς τοῦ ὄπλου του. Μετ' ὀλίγον ἔρχονται ἐκ τῶν ἀγρῶν ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ του· ὁ λοχίας διατάσσει νὰ τοὺς δέσωσιν· εἰς στρατιώτης, ἐν ᾧ τοὺς πτύει, πλήττει αὐτοὺς ἀσπλάγχχνως διὰ τοῦ ὄπλου του· τὸ παιδίον δὲν ἀντέχει πλέον καὶ κραυγάζει·

— Σῶσε τὸν πατέρα μου, κύρ λοχία, καὶ σοῦ προδίω τὸν ληστή! «Χρόνια καὶ καιροὶ ἐπέρασαν ἀπὸ τότε· οἱ διαβάτες ποῦ περνοῦν ἀπ' τὴν καλύβα τοῦ μικροῦ χωρικοῦ τὴν δεῖχνουν με μῖσος καὶ ἀποστροφή ψιθυρίζοντας, αὕτη εἶνε ἡ **καλύβα τοῦ προδότη**».

Τὸ ἐλεεινὸν καὶ ἀψυχολόγητον τέλος καταστρέφει τὸ διηγηματικὸν τοῦτο τὸ ἔχον, πρὸς τῇ ἐντοπίῳ χροιά, φυσικὴν καὶ

γοργὴν τὴν διήγησιν, ἀπέριπτον τὸ ὕφος καὶ ὠραίαν τὴν γλῶσσαν. **Καλύβα τοῦ προδότη!** Ποῖος προδότου; Ἐδῶ δὲν ὑπάρχει προδότης ἀλλ' ἐν παιδίον μεγαλόφρον, ἰσχυρὸν τὴν θέλησιν, προάγον τὴν αὐτοθυσίαν μέχρι τοῦ ἐσχάτου ὁρίου, οὐ πέραν θὰ ἦτο ἐγκλημα τερατώδες. Τὸ παιδίον τοῦτο χάριν ἑνὸς ἀγνώστου ἀψηφεῖ τὰς ἀπειλὰς στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος, ἀποκρούει τὰ χαρίσματα τοῦ λοχίου, ὑφίσταται κινῶσεις· με μίαν λέξιν, δύναται νὰ σωθῇ· ἀλλὰ τὴν λέξιν ταύτην δὲν τὴν ἐκστομίζει. Πότε δὲ ἐκσπᾷ αὕτη ἐκ τοῦ στόματός του, σχεδὸν ἀκουσίως καὶ τότε, ὡς αὐτόματος κραυγὴ ὁρμεμφύτου; ὅταν τὸ παιδίον βλέπῃ τὸν πατέρα του εἰς τὸν ἐσχάτον κίνδυνον.

Παραθέτω ἐκ τοῦ συγγραφέως. «Ἡ εἰκόνα αὕτη τῇ στιγμῇ ἦταν τρομερὴ καὶ θλιβερή. Ὁ πατέρας τοῦ Γιωργάκη με φωνές καὶ κλάματα ἔσπρωχνε τοὺς στρατιῶτες ποῦ προσπαθοῦσαν νὰ τὸν δέσουν, ἡ γυναῖκά του τραβοῦσε τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς τῆς ζητώντας βοήθεια, ἐν ᾧ ὁ Γιωργάκης ἐφώναζε με κλάματα: — Εἶνε κρίμα νὰ μάς παιδεύετε ἔτσι ἄσπλαγχνα». Τὸ μεγαλόφυγον παιδίον μένει ἀκόμη καρτερικῶς ἀνένδοτον. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, — Ἐμπρός, ἀλαξόπιστοι, εἶπεν ἑνὸς στρατιώτης χτυπῶν (sic) αὐτοὺς ἀλύπητα καὶ ἄσπλαγχνα με κοντακιές καὶ φτυσιές. — Βοήθεια, βοήθεια, τὸ παιδί μου! ἐφώναζεν ἡ μάνα. Οἱ στρατιῶτες δὲν ἄκουαν ἔς τὰ κλάματα καὶ τὲς φωνές, τοὺς χτυποῦσαν ἀλύπητα. Ὁ πατέρας τοῦ Γιωργάκη δειλιασμένος καὶ χωρὶς νουὴ ἐπεσε ἔς τὴν γῆ.— Ἄ! τὸν ἀλαξόπιστο, εἶπεν ὁ λοχίας, μάς κάμνει τώρα καὶ τὸν ψόφον· στρατιώτη, κόψε του ἔς τὰ χέλια μαροῦτι καὶ μολύβι γιὰ νὰ ἰδοῦμε, ζωντανεὺν τὸ σκυλί... Πῶς; ἔπρεπε τὸ παιδίον ν' ἀφήσῃ οὕτω βασανιζόμενον τὸν πατέρα του χάριν ἑνὸς ἀγνώστου, χάριν ἑνὸς ἀνάδρου, ὅστις ὄπισθεν τῆς πέτρας τοῦ τοίχου ἤκουεν, ἂν δὲν ἐβλεπεν, τί ὑφίσταντο δι' αὐτὸν τρία ἀθῶα πλάσματα, ἰδίως δὲ ὁ μικρὸς σωτὴρ του, καὶ δὲν ὄμμα ἐκ τῆς κρύπτῃς του μετὰ κραυγῆς ἀληθῶς παλληκαρίας πρὸς τὸν λοχίαν·

— Νά, πιάστε με, δέστε με, κι' ἄστε τὸ παιδί καὶ τοὺς γονεῖούς του!

Τὴν ἱερότητα τοῦ ἀσύλου, ἣν τόσον ἀδεξιῶς ἐπραγματεύθη ὁ συγγραφεὺς, ἔλαβεν ὡς θέμα ὁ Προσπερ Μεριμέ εἰς τὸν ἔξοχον αὐτοῦ Ματαῖο Φαλκόνε. Ἐκεῖ εὐρισκόμεθα εἰς τὰς φάραγγας καὶ τὰς λόχμας τοῦ Πορτοβέκιου, ἔχομεν δ' ἐνώπιόν μας τὴν ὑπερήφανον καὶ ἡμιαγρίαν ψυχὴν Κορσικανοῦ· ἐτι δὲ ὁ μικρὸς Φορτουνάτος προδίδει πράγματι τὸν φυγόδικον χάριν ἑνὸς ὠρολόγιου. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Φαλκόνε συντρίβει εἰς μυρία τεμάχια ἐπὶ λίθου τὸ κατηραμένον ὠρολόγιον λέγων·

— Αὐτὸ τὸ παιδί, εἶνε ὁ πρῶτος προδότης ποῦ ἐβγήκεν ἀπὸ τὴν γενεάν μας!

Ρίψας δὲ τὸ ὄπλον του ἐπ' ὤμου δια-

τάσσει τὸν υἱὸν τοῦ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ ἢ μήτηρ, τρέξασα κατόπιν τοῦ «εἶνε παιδί σου, τῷ εἶπε, διὰ φωνῆς ὑποτρεμούσης, ἀτενίζουσα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸν σύζυγόν της.

— Ἄφες με, εἶπεν ὁ Ματαῖος, εἶμαι ὁ πατέρας τοῦ!

Καὶ φθάσας εἰς μικρὰν φάραγγα, ὅπου τὸ χῶμα ἦτο μαλακὸν καὶ ἠδύνατο εὐκόλως νὰ σκαφῆ, τὸ θανατώνει διὰ τοῦ ἰδίου ὄπλου τοῦ, καὶ ἀπέρχεται χωρὶς νὰ ρίψῃ βλέμμα ἐπὶ τοῦ πτώματος.

Αἱ λέξεις «σπίτι προδότη» τὰς ὁποίας ἐν τῷ ἀριστουργήματι τοῦ Μεριμέ λέγει ὁ φυγόδικος πύων ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς οἰκίας τοῦ Φαλκόνε, καθ' ἣν στιγμὴν μέλλει ν' ἀναχωρήσῃ μετὰ τοῦ ἀποσπάσματος, γεννῶσιν ἐν ἡμῖν τραγικὴν φρικίαν· αἱ λέξεις **καλύβα τοῦ προδότη**, τὰς ὁποίας ψιθυρίζουν ἐν τῷ παρόντι διηγήματι οἱ χωρικοὶ παρερχόμενοι, γεννῶσιν ἐν ἡμῖν διαμαρτυρίαν.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἐνδυναμωτικαὶ ιδιότητες τοῦ δακτύλου.

Ἐσχάτως ἐγένοντο ἐν Ἀγγλίᾳ λίαν ἐνδιαφέρουσαι δοκιμαί, καθὼς ἀναγγέλλει τὸ ἐν Γκαϊρλτε τεχνικὸν γραφεῖον τοῦ Ριχάρδου Λύδερς, ὅπως προσδιορισθῆ ἡ θρεπτικὴ δύναμις τῆς σακχάρως. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξελέγησαν διάφοροι ὑγιέστατοι ἄνθρωποι, οἵτινες ὤφειλον νὰ ἐκτελῶσι συνήθεις ἐργασίας. Τὴν πρώτην ἡμέραν παρετέθη αὐτοῖς μόνον ὕδωρ. Τὴν δευτέραν ἡμέραν ἔλαβον 100 γραμμάρια σακχάρως διαλελυμένα ἐντὸς ἴσης ποσότητος ὕδατος. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο ὅτι διὰ τῆς σακχάρως ἔχθη μόνον ἐπὶ τὴν ἰσχύος τῶν μυῶνων ἡδύνη περίπου κατὰ 70%.

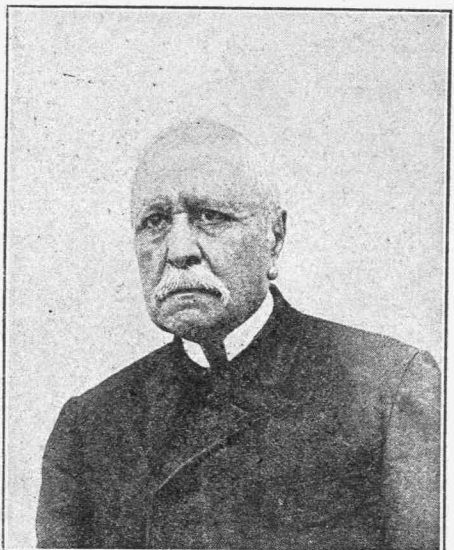

Φιλολογικά, Καλλιτεχνικά, Ἐπιστημονικά, Εἰδήσεις.

ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργίου Ν. Χατζιδάκι ἐξεδόθη ἐσχάτως, ἀνατυπωθὲν ἐν τῆς «Ἀθηνᾶς» εἰς τόμον τριακοσίων περίπου σελίδων καὶ τὸ Γ' μέρος τῆς «Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἐν Ἑλλάδι» μελέτης. Ἐπιγράφεται «Εἰδῶλον Κατάλυσις» καὶ εἶνε ἀνασκευὴ τῆς γνωστῆς γλωσσικῆς μελέτης, τὴν ὁποίαν ὁ κ. Ε. Δ. Ροῖδης ἐξέδωκε τῷ 1893 ὑπὸ τὸν τίτλον τὰ «Εἰδῶλα». Περὶ τοῦ νέου τούτου ἔργου τοῦ διαπρεποῦς γλωσσολόγου θὰ κάμωμεν ἐκτενέστερον λόγον ἐν τῇ Εἰκ. Ἐστία προσεχῶς. Τοῦ αὐτοῦ συγγραφῆς ἐξεδόθησαν ἰδιαιτέρως καὶ οἱ Φιλολογικοὶ Κροκυλεγεμοὶ ὧν τὸ Α' μέρος πραγματεύεται περὶ τῶν εἰς πολλοὺς—ποῦλλα—ποῦλ-

λον—ποῦλλί ὀνομάτων, τὰ ὁποία πρέπει, κατὰ τὸν κ. Χατζιδάκι, νὰ γράφονται διὰ διπλοῦ λ. Τοῦ ἀτυχοῦς ποιητοῦ καὶ διηγηματογράφου Γεωργίου Βιζυνοῦ ἡ καθημερινὴ Ἐστία ἐν ἐπιφυλλίδι δημοσιεύει ἀνέκδοτον διηγήμα περιεργότατον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Μοσκόβ Σελήμ.» Λίαν προσεχῶς θὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἡ «Εἰκονογραφ. Ἐστία» διάφορα ἀνέκδοτα ποιήματα τοῦ ποιητοῦ τῶν Ἀθιδῶν Ἀύρων, τοῦ ὁποίου κάθε ἔργον φέρει τόσον καταφανῆ τὴν σφραγίδα τῆς ἰσχυρᾶς καὶ πρωτοτυποτάτης αὐτοῦ ἰδιοφυίας.

Ἐφθασαν εἰς Ἀθήνας οἱ δύο παρισνοὶ ρέπορτερ Λερούα καὶ Παπιγιώ, οἱ ὁποιοὶ ὡς γνωστὸν κάμνουν τὸν γῆρον τοῦ Κόσμου χωρὶς λεπτὸν εἰς τὸ θυλάκιον. Εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ ταξιδίου τῶν καὶ τῆς διατροφῆς τῶν ἐπαρχικῶν δημοσιεύοντες ἐπὶ πληρωμῇ ἄρθρα εἰς τὰς ἐφημερίδας τῶν πόλεων ὅθεν διέρχονται. Ἐν Ἀθῆναις τοιαῦτα ἄρθρα ἐδημοσίευσαν εἰς τὴν Ἐστίαν καὶ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, θὰ ἐκδώσουν δὲ καὶ ἕνα ἀριθμὸν τῆς ὑπ' αὐτῶν ἰδρυθείσης ἐφημερίδος «Καθ' ὁδὸν» ἐν ἣ διηγῶνται τὰς περιπετείας τοῦ ταξιδίου τῶν.

Τὴν π. Κυριακὴν ἀπεβίωσεν ὁ Ἄνδρέας Κουντουριώτης, μέγας αὐλάρχης τοῦ Βασιλέως. Ἐγεννήθη ἐν Ὑδρᾷ τῷ 1821, ἐσπούδασε δὲ ἐν Εὐρώπῃ τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας. Ἐπιστρέψας εἰς Ἑλλάδα ἀνεδείχθη ταχέως εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον καὶ διετέλεσεν ἐπὶ μακρὸν πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅθεν ἀνακληθεὶς τῷ 1889 διωρίσθη μέγας Αὐλάρχης. Ἡ κηδεία τοῦ ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῆς, ἀποδοθεῖσάν εἰς τὸν νεκρὸν τιμῶν στρατηγῶ.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ Β'

(Ἴδε προηγούμενον φύλλον).

- 26.—Ποῖος ἔγραψε τὴν μελέτην «Πόθεν ἡ κοινὴ λέξις τραγουδῶ» καὶ κατὰ τίνας.
- 27.— Ποῖον εἶνε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα Ὄπου τῷχει κάθε πρᾶγμα;
- 28.— Τί κάμνει ὁ πελαργός, ὅταν στηρίζεται στὸ ἕνα ποδάρι;
- 29.— Τὰ ἀρχικά τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα διασήμου ποιητοῦ: 1) Ἀστήρ, 2) Ζῶον, 3) Πρόθεσις δισύλλαβος, 4) Ἄνθος, 5) Σπλάγγχον, 6) Ἄντωνυμία.
- 30.—

	*	σὺς	*
ὄμος	*		κλεις
εἶρων	*		τιμῆ
στολῆ	*		μῆ
οἰκῶ	*		ριζῶ

Ἄντι τῶν ἀστερίσκων νὰ τεθῶσι λέξεις τοιαῦται, ὅστε ἡ προηγούμενη ἐκάστης νὰποτελῇ

μετ' αὐτῆς (μὴ τηρουμένης τῆς ὀρθογραφίας) ἄλλην λέξιν καὶ αὐτὴ μετὰ τῆς ἐπομένης ἄλλην καὶ οὕτω καθέξῃς. Ὁρίζεσθε ἀπὸ τὸ σὺς καὶ θὰ διευθυνθῆτε δεξιᾷ.

(Ἐπεται συνέχεια)

Πῶρ, Ἐνταῦθα. Τὰ λαμβάνομεν ὀλοέν. Πολὺ καλὰ.—Σκοτεινὴν Φαντασίαν, Ἐνταῦθα. Μόνον τὸ δευτέρον τετραστίχον μᾶς ἤρρεσε πολὺ. Ἡ τελευταία παρομοίωσις πολὺ ἄστοχος. — Bereit. Βῶλον. Ἀκριβῶς ἀντίστοιχον γερμανικόν, δὲν γνωρίζομεν. Ὑπάρχει ὁμοῦ ἐν βιβλίῳ ἐπιγραφόμενον "Pharus am Meere des Lebens", περιέχον ὅ,τι ζητεῖτε. — Μαίμον ἢ Μοντενέγρου, Ἐνταῦθα. Εἴμπορετε νὰπευθυνθῆτε πρὸς τοὺς κριτάς. Ἡμεῖς τί γνωρίζομεν; — κ. Α. Γ. Ἐνταῦθα. Φαίνεται ὅτι τὸ πρῶτον παρέπεσε. Μερικοὶ στίχοι πολὺ βεβιασμένοι. — Χειμῶνα Καλόν, ἀλλ' ἐστάλη πολὺ ἄργά, δὲν ἔχομεν τόπον. — Ἐρασιτέγγη, Πειραιᾷ. Ἐβέβη τὸ συμφορὰ τους! τί γυρεύει μέσα εἰς τὸ ποίημα; Καμμία ἀναλογία μετὰ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου μέρους. — Λεωνίδαν, Ἐνταῦθα. Μετρία ὑπόθεσις, πολὺ κακογραμμένη. — Δάμων καὶ Φιντίαν, Βῶλον. Ἐλήφθησαν, τινὰ θὰ χρησιμοποιοῦν. — κ. Κ. Α. Ἐνταῦθα. Ὅμοίως. — Διαβολομένην. Ἐνταῦθα. Μερικὰ πολὺ νύστιμα περιμένομεν καὶ ἄλλα. — κ. Α. Σ. Ἐνταῦθα. Ἐλήφθη ἡ μεταφρασίς, δὲν ἐπροσθάσαμεν νὰ τὴν ἀναγνωσώμεν προσεχῶς. — κ. Π. Σ. Ἰωάννινα. Ἡμ. Ρ. στέλλεται συστημένον.

Η ΦΙΛΟΚΑΛΟΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗ
Εἶνε τὸ τελειότερον περιοδικὸν
ΕΡΓΟΧΕΙΡῶΝ

Τὸ καλλίτερον ποτόν, ἀνώτερον καὶ τῆς Βενεδικτινῆς ἀκόμην, εἶνε ἡ

FEUILLANTINE

τὴν ὁποίαν εὐρίσκετε εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κ. Γεωργίου Ι. Κορνάρου, ὁδὸς Αἰόλου παρὰ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

Φιλολογία
ΓΕΝΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ
ἘΧΘ. ΠΟΛΙΤΑΚΗ
41 Ὁδὸς Σταδίου 41
Ἄντικρον τοῦ Ἀρσακείου

Τὸ Γενικὸν βιβλιοπωλεῖον ἔχει τοῦτο τὸ ἐξαιρετικόν: ὅτι δύναται τις νὰ προμηθευθῆ δι' αὐτοῦ εἰς ἅς τιμὰς καὶ παρὰ τοῖς ἐκδοταῖς αὐτῶν οἰονδήποτε σύγγραμμα παντὸς κλάδου καὶ πάσης ἐπιστήμης. Τὸ Γενικὸν βιβλιοπωλεῖον πωλεῖ φυλλάδια τῆς Εἰκονογραφημένης Ἐστίας καὶ παρέχει πᾶσαν πληροφορίαν ἀφορῶσαν τὸ περιοδικὸν ἡμῶν.

Ἐπιστήματα

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ
Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1895—886.